

Фінансові зобов'язання

51. Які фінансові зобов'язання відображаються у декларації?

Відповідно до пункту 9 частини першої статті 46 Закону, у декларації відображаються фінансові зобов'язання суб'єкта декларування та членів його сім'ї, які є дійсними станом на останній день звітного періоду. Під фінансовими зобов'язаннями у цілях декларування розуміються:

- отримані кредити, позики;
- інші кошти, які були позичені суб'єкту декларування або члену його сім'ї іншими особами, зокрема поворотна безвідсоткова фінансова допомога, отримана і не повернена у звітному періоді суб'єктом декларування або членом його сім'ї;
- зобов'язання за договором лізингу;
- зобов'язання за договором страхування;
- зобов'язання за договором недержавного пенсійного забезпечення;
- несплачені податкові зобов'язання;
- інші зобов'язання (у декларації необхідно зазначити, які саме).

У розділі "Фінансові зобов'язання" відображаються також відомості про розмір сплачених суб'єктом декларування або членом його сім'ї коштів в рахунок основної суми позики (кредиту) та розмір сплачених процентів за позикою (кредитом).

Таким чином, у разі наявності у суб'єкта декларування або члена його сім'ї станом на 31 грудня звітного періоду фінансового зобов'язання (кредиту) та сплати суб'єктом декларування або членом його сім'ї коштів в рахунок основної суми кредиту, процентів за кредитом у звітному періоді у розділі "Фінансові зобов'язання" необхідно створити три окремі записи. У першому записі у полі "Вид зобов'язання" необхідно обрати значення "Отримані кредити" та заповнити всі інші обов'язкові поля. Такий запис буде стосуватися залишку по фінансовому зобов'язанню станом на 31 грудня. У другому записі у полі "Вид зобов'язання" необхідно обрати значення "Розмір сплачених коштів в рахунок основної суми позики (кредиту)" відповідна інформація буде відображати розмір сплачених коштів в рахунок основної суми кредиту у звітному році. У третьому записі у полі "Вид зобов'язання" необхідно обрати значення "Розмір сплачених коштів в рахунок процентів за позикою (кредитом)" відповідна інформація буде відображати розмір сплачених коштів в рахунок процентів за кредитом у звітному році.

Приклад: Кредитний договір укладено в 2016 році та в тому ж році отримано всю суму кредиту (300 000,00 грн). Станом на 31.12.2017 залишок непогашеної основної суми кредиту становить 200 000,00 грн, сума сплачених коштів в рахунок основної суми кредиту за договором у 2017 році становить

50 000,00 гривень. Розмір сплачених коштів в рахунок процентів за кредитом – 20 000,00 гривень. У такому випадку при заповненні декларації за 2017 рік суб'єкт декларування у розділі "Фінансові зобов'язання" повинен зазначити інформацію про "Отримані кредити" – 200 000,00 грн, "Розмір сплачених коштів в рахунок основної суми позики (кредиту)" – 50 000,00 грн, "Розмір сплачених коштів в рахунок процентів за позикою (кредитом)" – 20 000,00 гривень.

(доповнено абзацами десяти-одинадцятим згідно із змінами, внесеними рішенням Національного агентства від 29.12.2018 № 3225)

У декларації відображаються фінансові зобов'язання суб'єкта декларування перед членами його сім'ї і навпаки. Наприклад, кошти, позичені суб'єкту декларування членом його сім'ї, повинні бути відображені в декларації як фінансове зобов'язання такого суб'єкта декларування. При цьому ці кошти (у разі перевищення порогу у 50 ПМ стосовно всіх грошових активів) повинні бути також відображені як грошовий актив такого члена сім'ї у відповідному розділі декларації.

В декларації зазначаються будь-які фінансові зобов'язання суб'єкта декларування та членів його сім'ї. При цьому якщо розмір зобов'язання перевищує 50 прожиткових мінімумів, встановлених для працездатних осіб на 1 січня звітного року, то необхідно відобразити відомості щодо фінансових зобов'язань, які включають дані про вид зобов'язання, його розмір, валюту зобов'язання, інформацію про особу, стосовно якої виникли такі зобов'язання, відповідно до пункту 1 частини першої статті 46 Закону, або найменування відповідної юридичної особи із зазначенням коду Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, та дату виникнення зобов'язання. У разі якщо розмір зобов'язання не перевищує 50 прожиткових мінімумів, встановлених для працездатних осіб на 1 січня звітного року, зазначається лише загальний розмір такого фінансового зобов'язання.

(абзац тринадцятий згідно із змінами, внесеними рішенням Національного агентства від 30.09.2016 № 57)

Кошти, які були фактично отримані за кредитом (позикою) у звітному періоді незалежно від суми зобов'язання, слід зазначити у розділі декларації "Доходи, у тому числі подарунки" як "Інший дохід" та/або у розділі "Грошові активи" у разі перевищення встановленого в ньому порогу декларування.

У розділі "Фінансові зобов'язання" зазначаються ті фінансові зобов'язання, які є дійсними станом на останній день звітного періоду, навіть якщо таке зобов'язання виникло до початку звітного періоду. Наприклад, якщо суб'єкт декларування отримав кредит у 2010 році і цей кредит є дійсним, тобто основна сума кредиту та проценти за ним не сплачені повністю станом на останній день звітного періоду (наприклад, станом на 31 грудня 2016 року), то зазначений кредит відображається у розділі "Фінансові зобов'язання" щорічної декларації, що подається у 2017 році.

Кредитні пропозиції від банків, фінансових установ у вигляді "кредитних ліній до зарплатних банківських карток" чи аналогічні за змістом пропозиції, якими суб'єкт декларування чи член його сім'ї не скористався або основна сума та проценти за якими на кінець звітного періоду сплачені повністю, у розділі "Фінансові зобов'язання" декларації не відображаються.

52. Яким чином відображати в декларації суму кредиту – всю суму кредиту, зобов'язання за яким виникли у звітному періоді, чи фактично отриману частину кредиту станом на кінець звітного періоду?

Якщо у звітному періоді суб'єкт декларування або член його сім'ї уклав кредитний договір на суму, що перевищує 50 ПМ, встановлених на 1 січня звітного періоду, але станом на останній день звітного періоду (наприклад, 31 грудня для щорічної декларації) отримав лише частину передбаченого договором кредиту, то в декларації у розділі "Фінансові зобов'язання" зазначається інформація про таке зобов'язання і як розмір зобов'язання вказується повна сума кредиту згідно з договором. При цьому кошти, які були фактично отримані згідно з кредитним договором у звітному періоді незалежно від суми зобов'язання, слід зазначити у розділі декларації "Доходи, у тому числі подарунки" як "Інший дохід" та в розділі "Грошові активи", якщо ці кошти належать суб'єкту декларування або члену сім'ї станом на останній день звітного періоду та в разі перевищення встановленого порогу декларування.

53. У яких розділах декларації слід вказувати отриману суб'єктом декларування позику і позику, яку надав суб'єкт декларування іншій особі?

Позика, отримана суб'єктом декларування або членом його сім'ї (тобто кошти, стосовно яких суб'єкт декларування або член його сім'ї є позичальником), відображається у розділі декларації "Фінансові зобов'язання". Кошти, які суб'єкт декларування або член його сім'ї позичив третій особі (тобто кошти, стосовно яких суб'єкт декларування або член його сім'ї є позикодавцем), не відображаються в розділі "Фінансові зобов'язання", а зазначаються натомість у розділі "Грошові активи" (у разі перевищення порогу декларування).

Якщо суб'єкт декларування позичив у звітному періоді кошти члену сім'ї, то такі кошти відображаються у розділі "Фінансові зобов'язання" як зобов'язання такого члена сім'ї, а також у розділі "Грошові активи" як грошові активи суб'єкта декларування. Аналогічним чином відображаються кошти, позичені членом сім'ї суб'єкту декларування.

54. Чи вказується у декларації інформація про фінансові зобов'язання (отриманий кредит, позику тощо), якщо вони виникли у звітному періоді і були виконані (повернуті) у звітному періоді?

Фінансові зобов'язання, які виникли у звітному періоді та були в цьому ж звітному періоді виконані (наприклад, повністю сплачений кредит чи позика), не відображаються в розділі декларації "Фінансові зобов'язання", але відображаються в розділі "Доходи, у тому числі подарунки" як "Інший дохід".

У разі якщо розмір відповідного одноразового видатку на погашення суми кредиту (позики) перевищує 50 прожиткових мінімумів, встановлених для працездатних осіб на 1 січня звітного року, то інформація про такий видаток зазначається у розділі 14 "Видатки та правочини" декларації.

(доповнено абзацом другим згідно із змінами, внесеними рішенням Національного агентства від 29.12.2018 № 3225)